

Sygn. akt: KIO 628/24

WYROK

Warszawa, dnia 12 marca 2024 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodniczący: Anna Wojciechowska

Protokolant: Piotr Cegłowski

po rozpoznaniu na rozprawie w Warszawie w dniu 12 marca 2024 r. odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 26 lutego 2024 r. przez **wykonawcę A. J. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Projekt i Realizacja A. J. z siedzibą w Poznaniu** w postępowaniu prowadzonym przez **zamawiającego Gminę Września**

orzeka:

1. **Uwzględnia odwołanie i nakazuje zamawiającemu: unieważnienie czynności wyboru najkorzystniejszej oferty, powtórzenie czynności badania i oceny ofert, w tym odrzucenie oferty wykonawcy KOSŁOM K. sp. jawna z siedzibą we Wrześni na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy pzp, jako zawierającej rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia.**
2. **Kosztami postępowania obciąża zamawiającego Gminę Września i**
 - 2.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 10 000 zł 00 gr (słownie: dziesięć tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez wykonawcę A. J. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Projekt i Realizacja A. J. z siedzibą w Poznaniu tytułem wpisu od odwołania oraz kwotę 3 600 zł 00 gr (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) tytułem wynagrodzenia pełnomocnika odwołującego.
 - 2.2. zasądza od zamawiającego Gminy Września na rzecz wykonawcy A. J. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Projekt i Realizacja A. J. z siedzibą w Poznaniu kwotę 13 600 zł 00 gr (słownie: trzynaście tysięcy sześćset złotych zero groszy) stanowiącą uzasadnione koszty strony poniesione tytułem wpisu od odwołania oraz wynagrodzenia pełnomocnika.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za

pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie -
Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodniczący:

Uzasadnienie

Zamawiający – Gmina Września - prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie podstawowym bez negocjacji na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2021 r., poz. 1129 z późn. zm. – dalej „ustawa pzp”), pn. „*Odtworzenie 2-óch mostków w zabytkowym parku im. marszałka Józefa Piłsudskiego we Wrześni w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków (nr postępowania ZP-271/12/WIK-RI/2024)*”. Ogłoszenie o zamówieniu opublikowane zostało w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 11 stycznia 2024 r., za numerem 2024/BZP 00029598/01.

W dniu 26 lutego 2024 r. odwołanie wniósł wykonawca A. J. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Projekt i Realizacja A. J. z siedzibą w Poznaniu – dalej Odwołujący. Odwołujący wniósł odwołanie wobec zaniechania odrzucenia oferty złożonej przez wykonawcę KOSŁOM K. sp. jawna (zwanego również „KOSŁOM”) - jako zawierającej rażąco niską cenę.

Odwołujący zarzucił Zamawiającemu naruszenie art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy pzp na skutek zaniechania odrzucenia oferty KOSŁOM jako zawierającej rażąco niską cenę.

Odwołujący w oparciu o wyżej wskazane zarzuty wniósł o uwzględnienie odwołania, jak również nakazanie Zamawiającemu unieważnienia czynności polegającej na wyborze oferty KOSŁOM jako najkorzystniejszej w postępowaniu, ze względu na to, że oferta ta zawiera rażąco niską cenę.

Odwołujący uzasadniając zarzuty odwołania wskazał, że przedmiotem niniejszego zamówienia są roboty budowlane, polegające na odtworzeniu 2-óch mostków w zabytkowym parku im. marszałka Józefa Piłsudskiego we Wrześni według dokumentacji projektowej, przedmiarów robót oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych przekazanych przez Zamawiającego wraz z SWZ. W zakres przedmiotu zamówienia wchodzi rozbiórka dwóch mostków z odtworzeniem i zachowaniem wymiarów oraz architektury jak również rozbudowa o fragment stalowej konstrukcji, zmniejszającej pochylenie najazdu ze względów bezpieczeństwa użytkowników. W ramach inwestycji zaplanowano m.in. wymianę nawierzchni, balustrad i poręczy oraz wymianę konstrukcji stalowej uwzględniającej zmniejszenie istniejących spadków.

Odwołujący wskazał, że na sfinansowanie przedmiotowego zamówienia Zamawiający przeznaczył kwotę 390.000,00 zł brutto. W przedmiotowym postępowaniu ofertę złożyło 4-ech wykonawców:

- 1) KOSŁOM K. sp. jawna na kwotę 389.077,54 zł brutto
- 2) Projekt i Realizacja A. J. na kwotę 485.798,64 zł brutto
- 3) DETAL MOSTY P. W., K. G. s.c. na kwotę 922.489,47 zł brutto
- 4) STRABAG sp. z o.o. na kwotę 971.012,43 zł brutto

Średnia arytmetyczna cen wszystkich złożonych ofert wyniosła w niniejszym postępowaniu 692.094,52 zł brutto. W myśl przepisów ustawy pzp (art. 224 ust. 2 pkt 1) Zamawiający zobligowany był na gruncie niniejszego postępowania wezwać do złożenia wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny każdego wykonawcę, którego oferta opiewała na cenę brutto niższą niż 484.466,16 zł. Tym samym w dniu 9 lutego 2024 r. Zamawiający wezwał wykonawcę KOSŁOM do złożenia wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny.

W dniu 14 lutego 2024 r. wykonawca KOSŁOM złożył wyjaśnienia, które w ocenie Odwołującego w żaden sposób nie obaliły domniemania rażąco niskiej ceny. Tym samym wykonawca KOSŁOM nie sprostął spoczywającemu na nim ciężarowi dowodowemu wykazania, że zaoferowana przez niego cena nie jest ceną rażąco niską.

Lakoniczność wyjaśnień, brak merytoryki i opisu założeń cenowych, brak dowodów:

Odwołujący podniósł, że wykonawca KOSŁOM w żadnym zdaniu złożonych przez siebie wyjaśnień nie opisał szczegółowo sposobu skalkulowania przez siebie ceny. Wykonawca ten nie udzielił żadnej merytorycznej informacji co do tego, jakie szczegółowe założenia przyjął przy skalkulowaniu ceny i jakie okoliczności pozwoliły mu na przyjęcie takich, a nie innych cen, ujętych w złożonym przez niego kosztorysie ofertowym. Wykonawca poprzestał jedynie na deklaracjach i zapewnieniach, że cena została skalkulowana prawidłowo i wystąpiły okoliczności, umożliwiające mu przyjęcie możliwie niskich cen składowych (czynniki organizacyjne, bliskość miejsca, w którym inwestycja ma być realizowana itp.) Zamawiający w treści wystosowanego wezwania do złożenia wyjaśnień rażąco niskiej ceny wymagał, aby wykonawca nie tylko skonkretyzował (opisał) czynniki, które umożliwiły mu obniżenie ceny, ale również, aby wykazał wpływ danego czynnika na obniżenie ceny (wyjaśnił, w jakim stopniu dany czynnik wpłynął na obniżenie ceny). Tymczasem wykonawca KOSŁOM nawet nie podjął próby rozwinięcia przytoczonego wątku dot. okoliczności organizacyjnych, które wpłynęły na obniżenie ceny. Wykonawca wspomina

o bliskości inwestycji względem przedsiębiorstwa wykonawcy, lecz w żaden sposób nie wyjaśnia, jakie oszczędności okoliczność ta generuje. Wspomina również o odpowiedniej liczbie zatrudnionych pracowników, ale nie wiadomo – ilu tych pracowników jest faktycznie zatrudnionych, w jakim wymiarze czasu pracy, na jakich stanowiskach i za jakim konkretnym wynagrodzeniem, jakie czynności będą wykonywać przy realizacji zamówienia, jaka została przyjęta czasochłonność i koszty pracy przy wycenie przedmiotowego zadania inwestycyjnego. W tym zakresie wykonawca poprzestaje jedynie na zapewnieniu, że przestrzega przepisów prawa dot. minimalnego wynagrodzenia za pracę i minimalnej stawki godzinowej zlecenia. Wykonawca wspomina również o obniżeniu kosztów kooperacji, skróceniu łańcucha dostaw i wyeliminowaniu pośrednictwa – ale znowu nie wykazuje, w jaki sposób osiągnął powyższe uwarunkowania i jak okoliczności te wpłynęły na skalkulowanie ceny (stopień obniżenia ceny). Odwołujący wskazał dalej, że Wykonawca nie wykazał również w swoich wyjaśnieniach, jaki jest jego zysk w realizacji przedmiotowego zamówienia. A przecież zgodnie z utrwalonym orzecznictwem KIO właśnie ten element determinuje uznanie, czy Zamawiający ma do czynienia z ceną rynkową, czy też nie. W tym zakresie wykonawca poprzestaje jedynie na wskazaniu, że realizacja zamówienia zapewnia mu „satisfakcjonujący” zysk. Nie bez znaczenia jest również to, że wbrew wymogom wynikającym z wezwania do złożenia wyjaśnień rnc, wykonawca KOSŁOM nie załączył do swoich wyjaśnień żadnych dowodów – żadnych ofert dostawców, podwykonawców, ofert materiałowych, z których wynikałoby, że przyjęta przez wykonawcę kalkulacja odpowiada realiom rynkowym i znajduje potwierdzenie w konkretnych ofertach handlowych, uzyskanych na potrzeby realizacji niniejszego zamówienia. Trudno zatem zdaniem Odwołującego uznać, że wykonawca dochował jakiegokolwiek staranności w celu wykazania realnego charakteru zaproponowanej przez siebie ceny. Podkreślił, że na gruncie niniejszego postępowania wystąpiły skrajne rozbieżności cenowe w złożonych ofertach, a oferta KOSŁOM pozostaje ponad 2,5 krotnie niższa od oferty z najdroższą ceną. W tych okolicznościach oczywistym jest, że do obalenia domniemania rażąco niskiej ceny nie mogą wystarczyć lakoniczne i ogólnikowe twierdzenia, przypominające bardziej formę reklamy przedsiębiorcy, aniżeli rzeczowe i konkretne wyjaśnienia sposobu skalkulowania ceny. Dla oceny przesłanek rażąco niskiej ceny bez znaczenia pozostają same gołosłowne zapewnienia, że wykonawcę cechuje wysoki poziom staranności i profesjonalizmu – zwłaszcza jeśli nie znajduje to odzwierciedlenia w merytoryce samych wyjaśnień rażąco niskiej ceny. Zamawiający powinien dysponować jednoznacznymi dowodami, z których wynikać będzie, że tak niski poziom skalkulowania ceny znajduje swoje oparcie w dostępnych temu wykonawcy szczególnie sprzyjających warunkach realizacji, i że cena ta gwarantuje prawidłowe

wykonanie zamówienia w pełnym zakresie, zgodnie z wymaganiami SWZ i bez uszczerbku dla jakości prac. Takie wyjaśnienia, jakie przedstawił wykonawca KOSŁOM, w żaden sposób nie obalają domniemania rażąco niskiej ceny, które do domniemania Zamawiający zobligowany był przyjąć zgodnie z przepisami ustawy pzp przy ocenie oferty tego wykonawcy. W przedstawionych wyjaśnieniach brakuje podstawowej merytoryki, szczegółowych wyliczeń i dowodów, które mogłyby w sposób niebudzący wątpliwości przekonać, że wykonawca KOSŁOM prawidłowo skalkulował cenę. Odwołujący wręcz zauważa, że po otrzymaniu wyjaśnień rażąco niskiej ceny wiedza Zamawiającego co do tego, jak wykonawca ten skalkulował swoją cenę, w żaden sposób nie jest większa aniżeli sprzed wezwania do złożenia wyjaśnień. Powołał się na wyrok KIO 490/23 z dnia 9 marca 2023 r.

Rażąco niska wycena prac związanych z odtworzeniem i przebudową mostów:

Odwołujący zwrócił uwagę na brak jakichkolwiek wyjaśnień ze strony Wykonawcy KOSMOŁ, w zakresie wyceny cz. 3 przedmiaru (Główne prace związane z odtworzeniem i przebudową mostów), która to część obejmowała obiektywnie zdecydowanie najbardziej kosztotwórczy zakres prac z całego zamówienia, a w przypadku wykonawcy KOSŁOM wycena właśnie tej części została istotnie zaniżona w porównaniu z wszystkimi pozostałymi wykonawcami, którzy złożyli swoje oferty w postępowaniu. Wycena tego zakresu została skalkulowana przez Wykonawcę KOSŁOM na łączną kwotę 226.839,40 zł netto - podczas gdy wycena Odwołującego opiewała na wartość 328.416,00 zł netto (co ważne – w większości pozostałych zakresów prac, gdzie czynnikiem decydującymi o wysokości ceny nie był materiał, lecz robocizna i maszynogodzina – to oferta Odwołującego była najkorzystniejsza). Odwołujący zauważył, że KOSŁOM podał cenę za wytworzenie konstrukcji, ocynkowanie ogniowe, malowanie wraz dostawą i montażem na poziomie 17,30 zł netto/kg (suma ceny jednostkowej z pozycji 24 kosztorysu – wykonanie konstrukcji oraz poz. 26 kosztorysu – pomalowanie konstrukcji. Pozycję 25 KOSŁOM wycenił na 15 000 zł/T, poz. 26 - na 2 300,00 zł /T, co daje razem 17 300 zł/T, tj. 17,30 zł/kg). Zdaniem Odwołującego taką cenę w aktualnych realiach rynkowych trudno uzyskać nawet na konstrukcje stalowe bez jakichkolwiek wymagań jakościowych, a już na pewno nie sposób takiej ceny uzyskać w przypadku konstrukcji na kładkę stalową wykonaną w klasie EXC3, przeznaczoną do użytku publicznego, która jest wymagana na gruncie niniejszego zamówienia. Sam koszt wytworzenia takiej konstrukcji, ocynkowania ogniowego do grubości 120 mikronów oraz pomalowania do grubości 240 mikronów (zgodnie z wymaganiami) bez transportu i wbudowania to – zgodnie z wiedzą Odwołującego i przeprowadzoną przez niego

analizą rynkową – koszt minimum 19,90 zł/kg. Zdaniem Odwołującego nawet gdyby możliwe było pospawanie konstrukcji w dowolny sposób, to pozostaje jeszcze kwestia zabezpieczenia antykorozyjnego. Na gruncie niniejszego postępowania (zgodnie z dokumentacją projektową) Zamawiający wymaga ocynku ogniowego, a następnie warstwy 240 mikronów powłoki malarskiej. Ocynk ogniowy, żeby miał jakikolwiek sens technologiczny – musi być wykonany na całości konstrukcji. Niestety w Polsce jest tylko kilka wanień cynkowych, w których można zanurzyć tak długą konstrukcję, jak kładka stalowa przewidziana na potrzeby niniejszego postępowania (14,84 mb) i z pewnością żadna z nich nie należy do KOSŁOM. Cynkownia o takich możliwościach, położona najbliżej Wrześni, znajduje się w Koninie. Aby sprostać wymogom opisu przedmiotu zamówienia wykonawca powinien zawieźć konstrukcję do ocynku właśnie tam lub do innej wyspecjalizowanej cynkowni w kraju. Powyższe generuje daleko idące koszty – zwłaszcza że do przewiezienia kładki konieczny jest wyspecjalizowany transport drogowy (długość ponad 12 mb) po ocynkowaniu na malowanie, a następnie po malowaniu na plac budowy. Koszt każdej takiej mobilizacji to ok. 4 tys. zł netto. Tymczasem wycena wykonawcy KOSŁOM jest na tak skrajnie niskim poziomie, że budzi daleko idące wątpliwości co do tego, czy wykonawca ten w ogóle uwzględnił opisane wyżej koszty ocynku i związanego z tym transportu. A jeżeli tak – to na nierealnie niskim poziomie. Zdaniem Odwołującego wycena zaproponowana przez KOSŁOM najpewniej pomija również szereg innych istotnych kwestii, warunkujących prawidłowe skalkulowanie ceny zamówienia w zakresie konstrukcji stalowych. A mianowicie w dniu 24 stycznia 2024 r. Zamawiający udzieloną odpowiedzią na zapytanie jednego z wykonawców potwierdził, że wymaga od wyłonionego wykonawcy sporządzenia dokumentacji wykonawczej na konstrukcję stalową. Tym samym oczywistym pozostaje, że ten zakres prac należało skalkulować w cenie ofertowej. Zgodnie z wiedzą Odwołującego – cena takiej dokumentacji przygotowanej przez osobę z odpowiednimi uprawnieniami to minimum 12 000,00 zł netto (+ 3 500,00 zł netto projekt warsztatowy). Tymczasem skrajnie niska wycena zakresu prac, związanych z konstrukcją stalową, przedstawiona przez KOSŁOM wskazuje, że zakres ten mógł zostać pominięty, a jeżeli został wyceniony – to na niewiarygodnie niskim poziomie. Bardzo ważnym wymogiem postawionym przez Zamawiającego i mającym wpływ na wycenę- jest klasa konstrukcji oraz wymóg zgodności zamówienia z normami. Konstrukcja stalowa, jaką jest kładka stalowa, podlega - zgodnie z informacją udzieloną przez Zamawiającego (odpowiedź z dnia 19 stycznia 2024 r.) - pod klasę wykonania konstrukcji EXC3, co wiąże się z określonym reżimem technologicznym przy wykonywaniu (plan spawania, zapewnienie kontroli jakości na zakładzie, ocena zgodności itp.). Klasa wykonania konstrukcji daje gwarancję, że zakład ją wykonujący

posiada wdrożone plany kontroli jakości, konstrukcja jest wykonywana przez uprawnionych spawaczy i zostały przeprowadzone oceny badania spoin spawalniczych przed wydaniem produktu do użytku. Zgodnie z PN-EN 1090-1 produkcja powinna odbywać się w zakładach, w których zakładowa kontrola produkcji (ZKP) jest certyfikowana przez jednostkę notyfikowaną. Jednostka ta wydaje certyfikat zgodności, który uprawnia zakład do produkcji wyrobów stalowych określonych klas wykonania zgodnie z PN – EN 1090-2. To z kolei ma oczywiście wpływ na cenę konstrukcji. Niedopuszczalne jest bowiem wykonywanie konstrukcji w warunkach „chałupniczych” bez jakiegokolwiek gwarancji jakości. Profesjonalny charakter działalności prowadzonej przez wykonawcę, zakres jego odpowiedzialności za bezpieczeństwo i wytrzymałość dostarczonej kładki, a także przeznaczenie konstrukcji do użytku publicznego - w sposób oczywisty determinuje potrzebę zapewnienia konstrukcji od certyfikowanego zakładu. Wykonawca gwarantuje również wykonanie zamówienia zgodnie ze sztuką budowlaną i wszelkimi normami (par. 8 ust. 1 wzoru umowy – „Do obowiązków wykonawcy należy w szczególności (...) 1. Wykonanie przedmiotu mowy określonego w par. 1 niniejszej umowy, zgodnie z dokumentacją budowlaną stanowiącą załącznik do specyfikacji warunków zamówienia i zgodnie z obowiązującymi normami, zasadami wiedzy i sztuki budowlanej, wytycznymi i zaleceniami, uzgodnionymi do wykonania w czasie budowy zgodnie z przepisami przeciwpożarowymi”. A zgodnie z Normą Europejską EN-1090-1:2009 + A1:2011 dot. wykonania konstrukcji stalowych i aluminiowych – każdy producent powinien przedłożyć po wykonaniu konstrukcji deklarację właściwości użytkowych, a do tej deklaracji załączyć – certyfikat zakładowej kontroli produkcji wydany przez jednostkę notyfikowaną (dział ZA.2 Atestacja zgodności elementów konstrukcyjnych ze stali lub aluminium). Wycena konstrukcji stalowych musi powyższe uwzględniać – tymczasem wycena KOSŁOM budzi pod tym względem poważne zastrzeżenia. Według wiedzy Odwołującego najniższa rynkowa wycena wykonania takiej konstrukcji bez kosztów wykonania projektu wykonawczego, warsztatowego, ceny dostawy i wbudowania opiewa na kwotę 19.90 zł netto/kg. Tymczasem wykonawca KOSŁOM zaoferował stawkę 17,30 zł netto/kg za wykonanie, zabezpieczenie antykorozyjne, dostawę i wbudowanie konstrukcji stalowej - co przy konieczności zachowania reżimu wynikającego z norm i wymaganej klasy konstrukcji - wydaje się być całkowicie nierealne. Odwołujący podniósł dalej, że poważne zastrzeżenia budzi również wycena obudowy kładki drewnem. Zgodnie z wymogami opisu przedmiotu zamówienia Zamawiający w zakresie wykonania mostów wymagał zastosowania modrzewia syberyjskiego, choć do wykonania balustrady dopuścił Zamawiający również zastosowanie innego materiału – tj. modrzewia europejskiego w klasie C24 oraz dębiny w klasie C24 (drewno suszone oraz heblowane). Powyższe dopuszczenie nie dotyczyło jednak desek

pomostowych, lecz balustrady. Wynika to z udzielonych przez Zamawiającego odpowiedzi do przetargu z dnia 19 stycznia 2024 r. oraz 24 stycznia 2024 r. Odwołujący nie zetknął się z ceną za m³ drewna modrzewiowego europejskiego w klasie C24 suszonego i heblowanego poniżej 4 300,00 zł netto za 1m³. Tymczasem wykonawca KOSŁOM w złożonym kosztorysie ofertowym przedstawia wycenę prac związanych z obudową drewnem często poniżej ceny zakupu samego materiału. Na przykład poz. 27 kosztorysu (która bez udziału pozycji nr 28 stanowi ok.15% ilości materiału niezbędnego na obudowę kładki drewnem) za kwotę 4000,00 zł/ m³ albo poz. nr 32 kosztorysu (która bez udziału pozycji nr 28 kosztorysu stanowi ok.20% materiału niezbędnego na obudowę kładki drewnem) za kwotę 700,00 zł/m³. Podobnie za nierealną uznaje Odwołujący wycenę prac związanych z ułożeniem desek na pomost. Średnia cenowa z ofert rynkowych na zakup i dostawę ryflowanych i impregnowanych desek tarasowych z modrzewia syberyjskiego gr. 45mm, jakimi dysponuje Odwołujący, daje przedział ok. 6400 zł/m³. Tymczasem wykonawca KOSŁOM bez kosztów dostawy, zakupu łączników oraz całej robocizny związanej z wbudowaniem wycenił prace z tym związane na poziomie 6.000,00 zł/ m³ (pozycja 28 kosztorysu - ułożenie chodnika mostu z desek tarasowych). Z wyjaśnień rażąco niskiej ceny złożonych przez KOSŁOM nie wynika, by wykonawca ten dysponował jakimikolwiek ofertami, umożliwiającymi wykonanie tych prac po tak zaniżonych cenach. Również wycena prac związanych z ułożeniem asfaltu budzi daleko idące wątpliwości. Najtańsza rynkowa cena wykonania asfaltu o grubości 5 cm dla tak małego zakresu, jaki jest przewidziany w przedmiotowym zamówieniu, to rząd ok. 250,00 zł netto/m². Tymczasem KOSŁOM zaoferował cenę 33 zł/m³, co jest w ocenie Odwołującego zupełnie niewiarygodne. Odwołujący zakłada, że ze strony KOSŁOM mogło dojść doszło do pomyłki z podbudową z kruszywa. Podana przez KOSŁOM cena za wykonanie asfaltu jest zupełnie nierealna.

W ocenie Odwołującego zaoferowana przez KOSŁOM cena jest rażąco niska, nie dająca gwarancji prawidłowego wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami postępowania. Cena ta, biorąc pod uwagę jej rażąco niski charakter, zapewne nie uwzględnia wszystkich istotnych wymogów związanych z realizacją zamówienia, jak wykonanie projektu konstrukcji, cynkowanie ogniowe w całości (tylko w częściach), potrzeba wykonania konstrukcji w certyfikowanym zakładzie z wdrożonym planem jakości. Dodatkowo zaoferowana cena jest zupełnie niewspółmierna do rynkowych stawek za wymagane w niniejszym zamówieniu materiały. Zdaniem Odwołującego przedstawiona wycena obudowy kładki nie wskazuje na wykonanie jej z wymaganego modrzewia, lecz z tańszego drewna (np. sosny, której cena to ok. 700,00 zł netto/m³). Swoimi wyjaśnieniami wykonawca w żaden sposób nie udowodnił, że jest w stanie przy tak niskiej cenie sprostać wymogom

opisu przedmiotu zamówienia. To z kolei determinuje uznanie, że mamy do czynienia nie tylko nieprawidłową wyceną oferty – tj. nierynkową i poniżej kosztów wykonania zamówienia, nie gwarantującą wykonania zamówienia zgodnie z wszystkimi wymogami, normami i zgodnie ze sztuką budowlaną. Tym samym oferta ta podlega odrzuceniu.

Odwołujący zauważył, że zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem KIO – umożliwienie wykonawcy złożenia uzupełniających wyjaśnień rażąco niskiej ceny jest swoistym przywilejem, który to przywilej nie może być stosowany wobec wykonawców, którzy nie dołożyli należytej staranności i nie przedstawili szczegółowych informacji w pierwotnych wyjaśnieniach. Dodatkowe pytania ze strony Zamawiającego mogą być zadane w sytuacji, w której wykonawca wyjaśnił w sposób szczegółowy szereg założeń, a pozostają do wyjaśnienia jakieś drobne wątpliwości/elementy na tle podanych informacji, wymagających doprecyzowania. Z taką sytuacją nie mamy jednak do czynienia na gruncie niniejszej sprawy. Wykonawca KOSŁOM zaniechał bowiem podania jakichkolwiek szczegółowych i merytorycznych informacji, które mogłyby być podstawą dalszych wyjaśnień. Nie ma zatem „substratu”/przedmiotu wyjaśnień, które mogłyby być dalej rozwijane. Tym samym KOSŁOM nie zasłużył na przywilej składania uzupełniających wyjaśnień, zwłaszcza że należało spodziewać się od tego wykonawcy większego zaangażowania i staranności w wyjaśnieniu sposobu skalkulowania ceny – biorąc pod uwagę skrajnie rozbieżności w cenach złożonych w postępowaniu ofert i oczywiste wątpliwości Zamawiającego na tym tle. Jakakolwiek dodatkowa szansa na złożenie uzupełniających wyjaśnień stanowiłaby de facto szansę złożenia przez KOSŁOM zupełnie nowych informacji, wcześniej nie podanych. To z kolei stanowiłoby naruszenie zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców. Potwierdza to również orzecznictwo KIO – np. wyrok z dnia 3 kwietnia 2023 r. (KIO 780/23).

W dniu 7 marca 2024 r. Zamawiający złożył odpowiedź na odwołanie, w której wniósł o oddalenie wniesionego odwołania w całości. W złożonej odpowiedzi oraz na rozprawie przedstawił uzasadnienie faktyczne i prawne swojego stanowiska.

Izba ustaliła, co następuje:

Izba ustaliła, że odwołanie czyni zadość wymogom proceduralnym zdefiniowanym w Dziale IX ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych, tj. odwołanie nie zawiera braków formalnych oraz został uiszczony od niego wpis. Izba ustaliła, że nie

zaistniały przesłanki określone w art. 528 ustawy pzp, które skutkowałyby odrzuceniem odwołania.

Izba stwierdziła, że Odwołujący wykazał przesłanki dla wniesienia odwołania określone w art. 505 ust. 1 i 2 ustawy pzp, tj. posiadanie interesu w uzyskaniu danego zamówienia oraz możliwości poniesienia szkody w wyniku naruszenia przez Zamawiającego przepisów ustawy pzp.

Izba stwierdziła, że w terminie wynikającym z art. 525 ust. 1 ustawy pzp do postępowania odwoławczego nie zgłosił przystąpienia żaden wykonawca.

Izba postanowiła dopuścić dowody z dokumentacji przedmiotowego postępowania, odwołanie wraz z załącznikami, odpowiedź na odwołanie wraz z załącznikami oraz dowody złożone przez Odwołującego na rozprawie.

Na podstawie tych dokumentów, jak również biorąc pod uwagę oświadczenia, stanowiska i dowody złożone przez strony w trakcie posiedzenia i rozprawy, Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła i zważyła:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

W zakresie podniesionych zarzutów Izba ustaliła następujący stan faktyczny:

Wartość szacunkowa zamówienia zgodnie z protokołem postępowania wynosiła: 323.445,26 zł i została ustalona w dniu 9 stycznia 2024 r. na podstawie kosztorysu inwestorskiego.

Kosztorys inwestorski (Norma STANDARD Wersja: 5.13.300.10 Nr seryjny: 6085):

POZIOM CEN: IV kwartał 2023 Stawka roboczogodziny 40,10 zł

NARZUTY Koszty zakupu [Kz] 6,2% materiały wykonawcy, Koszty pośrednie [Kp] 65,8% (R+S), Zysk [Z] 11,2% (R+S+Kp(R+S)), VAT [V] 23%(R+M+S+U+Kp(R+S)+Z(R+S))

Zamawiający zgodnie z informacją z dnia 25 stycznia 2024 r. zamierzał przeznaczyć 390.000,00 zł brutto na realizację zamówienia.

Zgodnie z SWZ:

„XII. Opis sposobu obliczenia ceny. (...) 2. Cena podana w ofercie powinna obejmować wszystkie koszty i składniki związane z wykonaniem zamówienia (...) 4. Cena winna zawierać wszystkie koszty związane z realizacją zadania wynikające wprost z przedmiaru robót, dokumentacji budowlanej i STWiOR, jak również następujące koszty: wszelkie roboty przygotowawcze, porządkowe, przywrócenia terenu do stanu pierwotnego, związane

z wywozem i składowaniem materiałów, projektu organizacji placu budowy wraz z jego organizacją i późniejszą likwidacją oraz koszty związane z obsługą geodezyjną zadania w tym dokumentacji powykonawczej, koszty poboru energii elektrycznej i wody zużytej w trakcie realizacji zadania oraz koszty ubezpieczenia budowy i robót z tytułu szkód, które mogą zaistnieć w związku z zdarzeniami losowymi, odpowiedzialności cywilnej oraz następstw nieszczęśliwych wypadków, dotyczących pracowników i osób trzecich, które to wypadki mogą powstać w związku z prowadzonymi robotami budowlanymi, a w tym z ruchem pojazdów mechanicznych oraz innych zobowiązań wynikających z umowy. 5. Cenę za wykonanie poszczególnych rodzajów robót należy przedstawić w kosztorysie ofertowym dołączonym do oferty wg załączonego przedmiaru - arkusza kalkulacyjnego (sporządzony w programie kosztorysowym Wykonawcy, arkusza kalkulacyjnym), a ogólną wartość netto należy przenieść do tabeli „Formularza oferty” stanowiącego załącznik do niniejszej specyfikacji istotnych warunków zamówienia.”

Zgodnie z załącznikiem nr 2 do SWZ – projekt umowy:

„Wynagrodzenie: § 7

1. Wysokość wynagrodzenia należnego Wykonawcy zostanie obliczona na podstawie prac rzeczywiście wykonanych, w oparciu o ceny jednostkowe podane przez Wykonawcę w kosztorysie ofertowym, zgodnie z obmiarem w oparciu o kosztorys powykonawczy (wynagrodzenie kosztorysowe). 2. Wartość ofertowa wskazana przez Wykonawcę w kosztorysie ofertowym wynosi zł brutto (słownie:) i określona jest na podstawie kosztorysu ofertowego (wypełnionego przedmiaru stanowiącego załącznik do SWZ) stanowiącego zestawienie planowanych prac i przewidzianych kosztów. 3. Po zakończeniu robót zostanie wykonany obmiar robót. Jeżeli wyniki wykonanego obmiaru będą odbiegały od przedmiaru przyjętego w postępowaniu, wartość robót określonych w ust. 1 zostanie zmieniona w oparciu o ilość robót otrzymanych w wyniku ich obmiaru oraz jednostkowych cen robót podanych w kosztorysie ofertowym. W przypadku zaistnienia takich okoliczności ustala się, że roboty zostaną rozliczone w oparciu o ceny jednostkowe podane w kosztorysie ofertowym (załącznik do oferty przetargowej). Do ceny otrzymanej przez przemnożenie scalonych jednostkowych cen robót przez faktycznie wykonane ich ilości zostanie naliczony podatek VAT.”

Pytania i odpowiedzi Zamawiającego z dnia 19 stycznia 2024 r.:

„Pytanie 1: Czy Zamawiający wymaga wykonania konstrukcji stalowej zgodnie z normą PN-EN 1090 w klasie wykonania konstrukcji (zgodnie z normą) EXC3?

Odpowiedź: Zamawiający wymaga wykonania konstrukcji stalowej zgodnie z normą PN-EN 1090 w klasie wykonania konstrukcji (zgodnie z normą) EXC3. (...)

Pytanie 3: Czy zamawiający potwierdza, że konstrukcja stalowa pojedynczej kładki powinna być poddana ocynkowi ogniowemu o grubości warstwy min. 70-80 µm jako jeden cały element, a także dostarczona na miejsce wbudowania w całości?

Odpowiedź: Zamawiający informuje, iż elementy stalowe powinny być zabezpieczone antykorozyjnie. Zabezpieczenie antykorozyjnie powinno być wykonane w formie ocynku ogniowego. Malowanie elementów powinno odbyć się w warunkach warsztatowych. Grubość warstwy ocynku powinna wynosić min. 70-80 µm (powłoka ogniowa cynkowa), natomiast grubość warstw malarskich powinna wynosić min. 240 µm. Zamawiający nie dopuszcza malowania elementów na budowie. Cała konstrukcja stalowa mostu winna zostać wykonana jako nowa, zabezpieczona antykorozyjnie i powinna zostać dostarczona na miejsce montażu w całości. (...)

Pytanie 6: Czy do wykonania balustrad zamawiający dopuszcza zastosowanie drewna z modrzewia europejskiego w klasie C24? Modrzew syberyjski jest bardzo trudno dostępny i prawie niemożliwy do uzyskania. Pytanie nie dotyczy desek pomostowych opisanych w projekcie jako wykonane z modrzewia syberyjskiego. Deski pomostowe są dostępne i ich dostawa nie będzie stanowiła problemu.

Odpowiedź: Zamawiający dopuszcza zastosowanie innego drewna niż modrzew syberyjski tj. dębina w klasie C24.”

Pytania i odpowiedzi Zamawiającego z dnia 24 stycznia 2024 r.:

„Pytanie 1: W toku postępowania ZP-271 /53/ WIK-RI / 2023 dotyczącego tego samego zadania co obecne postępowanie ZP-271 /12/ WIK-RI / 2024 Zamawiający dopuścił zastosowanie drewna z modrzewia europejskiego w klasie C24 na wykonanie balustrady mostów. Czy mając na względzie brak zmiany sytuacji na rynku materiału od zeszłego roku (embargo na towary z Rosji), a co za tym idzie brak dostępności modrzewia syberyjskiego w klasie C24 Zamawiający jest skłonny ponownie dopuścić modrzew europejski jako materiał do wbudowania na balustrady mostów? Brak możliwości pozyskania modrzewia syberyjskiego z legalnego źródła sprawia, że jego rzadka dostępność na rynku polskim w sposób rażący zawyża jego właściwą cenę. Biorąc pod uwagę fakt, że poprzednie postępowanie dla tego samego zadania zostało umorzone przez Zamawiającego z uwagi na brak wystarczających środków na realizację zadania uprzejmie prosimy o rozważenie propozycji Wykonawcy.

Odpowiedź: Zamawiający dopuszcza zastosowanie innego drewna niż modrzew syberyjski tj. modrzew europejski w klasie C24 lub dębina w klasie C24 (drewno suszone oraz heblowane).

Pytanie 2: Czy Zamawiający wymaga, aby zakład produkcyjny dostarczający konstrukcję stalową posiadał odpowiednią certyfikację umożliwiającą jej wykonywanie konstrukcji w klasie EXC3?

Odpowiedź: Zamawiający nie wymaga, aby zakład produkcyjny dostarczający konstrukcję stalową posiadał certyfikację umożliwiającą jej wykonywanie konstrukcji w klasie EXC3.

Pytanie 3: Zgodnie z PN konstrukcja stalowa dla kładek wymaga wykonania projektu konstrukcji w stopniu szczegółowości co najmniej projektu wykonawczego. Dokumentacja konstrukcji przedłożona przez Zamawiającego nie obejmuje takiego zakresu i szczegółowości. Inwentaryzacja starych elementów mostu nie jest tym samym co projekt wykonawczy konstrukcji i może ona stanowić jedynie podstawę do sporządzenia dokumentacji wykonawczej. Czy wobec tego Wykonawca ma uwzględnić w zakresie swojej oferty wykonanie projektu wykonawczego i warsztatowego konstrukcji stalowej?

Odpowiedź: Zamawiający informuje, że wyłoniony wykonawca przedstawi dokumentację wykonawczą na konstrukcję stalową, która zostanie przedstawia do akceptacji projektanta. Projekt warsztatowy konstrukcji stalowej nie jest wymagany przez Zamawiającego.”

Zgodnie z informacją z otwarcia ofert z dnia 26 stycznia 2026 r. oferty złożyli:

1. STRABAG Sp. z o.o. ul. Parzniewska 10, 05-800 Pruszków, 971 012,43 zł
2. Projekt i Realizacja A. J. ul. Św. Marcin 29/8, 61-806 Poznań, 485 798,64 zł
3. DETAL MOSTY P. W., K. G. s.c., Biertowice 26, 32-440 Sułkowice, 922 489,47 zł
4. KOSŁOM K. Sp. jawna ul. Gen. Sikorskiego 36, 62-300 Września, 389 077,54 zł

Pismem z dnia 9 lutego 2024 r. Zamawiający na podstawie art. 224 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 ustawy pzp zwrócił się do Wykonawcy KOSŁOM o udzielenie wyjaśnień w tym złożenia dowodów dotyczących wyliczenia ceny: „W toku badania oferty Zamawiający stwierdził, iż Państwa oferta jest niższa o ponad 30% od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert. Średnia arytmetyczna cen wszystkich złożonych ofert wynosi: 692.094,52 złotych brutto. Wartość od jakiej Zamawiający zobowiązany jest do badania oferty pod kątem rażąco niskiej ceny to: 484.466,16 złotych. Wartość Państwa oferty wynosi 389.077,54 zł brutto, a więc jest niższa od wartości wskazanej powyżej od jakiej Zamawiający zobowiązany jest do badania oferty pod kątem nisko rażącej ceny. W związku z powyższym, Zamawiający na

podstawie art. 224 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych wzywa do złożenia wyjaśnień, w tym złożenia dowodów dotyczących wyliczenia ceny. W przypadku robót budowlanych Zamawiający zobowiązany jest żądać na podstawie art. 224 ust. 4 ustawy wyjaśnień co najmniej w zakresie określonym w art. 224 ust. 3 pkt 4 i 6 tj. wyjaśnienia winny zawierać informacje dotyczące:

- zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207) lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie;

- zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie.

Ocena wyjaśnień dokonywana przez Zamawiającego ma na celu ustalenie czy cena została skalkulowana rzetelnie i czy Wykonawca będzie w stanie zrealizować przedmiotowe zamówienie. Wykonawca powinien wykazać, co spowodowało możliwość obniżenia ceny oraz w jakim stopniu dzięki wskazanym czynnikom cena została obniżona.”

W dniu 14 lutego 2024 r. Wykonawca KOSŁOM złożył wyjaśnienia: „informuję, że kosztorys ofertowy został wykonany poprawnie, gdzie uwzględniono zmiany wynikające z pierwszego unieważnionego postępowania, w którym nasza oferta była niższa o blisko 55 tys. złotych brutto. Należy zauważyć, że oferta kolejnego wykonawcy Projekt i Realizacja A. J., ul. Św. Marcin 29/8, 61-806 Poznań, który składał ofertę również w pierwszym przetargu obniżył swoją cenę o blisko 20 tys. złotych. Z uwagi na powyższe wykonawca wyjaśnia: Zaoferowana przeze mnie w przetargu organizowanym cena gwarantuje należyłą realizację całego zamówienia, oraz w pełni uwzględnia wszelkie niezbędne do tego elementy. W kwestii podniesionych przez zamawiającego aspektów dotyczących zastosowanych rozwiązań technicznych, wyjątkowo korzystnych warunków dostaw, usług albo związanych z realizacją robót budowlanych, pragnę wskazać, że czynnikiem decydującym o niskiej cenie ofertowej są okoliczności organizacyjne, które powodują obniżenie kosztów logistycznych, bo inwestycja znajduje się w bliskości naszego przedsiębiorstwa, odpowiednia liczba zatrudnionych pracowników, obniżenie kosztów kooperacji, skrócenia łańcucha dostaw i wyeliminowanie pośrednictwa. Kalkulacja ceny oferty została rzetelnie przygotowana w oparciu o zakres rzeczowy określony w SWZ i dokumentacji, osobistej wizji w terenie oraz niezbędny sprzęt i materiał do jej wykonania, a także wieloletnie doświadczenie zawodowe. W obecnej sytuacji na rynku, wykonawcy w tym również My jesteśmy zmuszeni do takiej

kalkulacji ceny, aby pokrywały one poniesione nakłady i dawały minimalny zysk. Nie bez znaczenia pozostaje także okoliczność, że zastosowane przez nas rozwiązania techniczne, w tym rodzaj użytych materiałów, zbilansowane koszty pracy urządzeń i technologia robót dają przy tym oszczędności przy realizacji prac z ich wykorzystaniem. Czynności i roboty przez nas wykonywane cechują się wysokim poziomem profesjonalizmu i staranności, przez co jesteśmy w stanie zmniejszyć czas niezbędny do oddania obiektu do użytku do zbędnego minimum, bez uszczerbku na jakość i bezpieczeństwo wykonywanych przez nas prac. Dla realizacji robót korzystamy wyłącznie z materiałów z certyfikatem CE, spełniających wymagania dyrektyw oraz prawa budowlanego i które dopuszczone są do obrotu na terenie UE. Stosowane przez nas materiały spełniają zatem wszelkie normy związane z bezpieczeństwem użytkowania, ochroną zdrowia i ochroną środowiska, a więc w konsekwencji spełniają wymagania zawarte w opisie przedmiotu zamówienia. Nasze przedsiębiorstwo w pełni respektuje zasady wynagradzania za pracę ustalone w przepisach powszechnie obowiązujących. Koszty pracy, których wartość została przez nas przyjęta do ustalenia ceny jest równa lub wyższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę lub minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2018 r. poz. 2177 oraz z 2019 r. poz. 1564) lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie. Przy kalkulacji kosztorysów w ofertach zawsze uwzględniamy konieczność uzyskania przez naszych pracowników wynagrodzenia odpowiadającego minimalnemu wynagrodzeniu za pracę lub minimalnej stawki godzinowej. Pracownicy otrzymują zagwarantowane minimum krajowe 4242,00 jak i stawkę godzinową za zlecenie 27,70 zł brutto. W pełni respektujemy przy tym obowiązek stosowania się do przepisów prawa pracy oraz ubezpieczenia społecznego. Nasi pracowni kierują się przyjętymi procedurami pozwalającymi na realizację przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Informuję, że jako wykonawca nie otrzymuje pomocy publicznej w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Odnośnie realizacji obowiązków związanych z powierzeniem wykonania części zamówienia podwykonawcy podkreślam, jak zostało wyżej wskazane, że nie korzystamy z pomocy wykonawców ani podwykonawców. Pragnę wskazać, iż zaoferowana cena jest realna, wiarygodna i rynkowa, a także w jej ramach Wykonawca skalkulował zysk. Nasza oferta stanowi realną, choć konkurencyjną cenę rynkową zapewniającą rzetelne wykonawstwo wraz z osiągnięciem zadowalającego zysku. Oświadczam, iż złożona oferta w pełni odpowiada SWZ i jest rzetelna, z ceną skalkulowaną na poziomie rynkowym, z założonym zyskiem dla Wykonawcy oraz pozwalającą na należyte wykonanie zamówienia, zgodnie z wymaganiami Zamawiającego.”

Dowody Odwołujący:

- kosztorys inwestorski – weryfikacyjny oraz kalkulacja szczegółowa cen jednostkowych pozycji z wyodrębnieniem sprzętu, robocizny, materiałów i zysku. IV kwartał 2023 Stawka roboczogodziny 42,00 zł, porównanie dwóch kosztorysów wykonanych według tych samych pozycji i przyjętych przez Zamawiającego pozycji KNR: kosztorysu inwestorskiego Zamawiającego z kosztorysem przygotowanym na bazie KNR Zamawiającego z uwzględnieniem właściwych cen materiałów i robocizny (opracowanie własne Odwołującego): Dział 1 różnica: - 5 254,09 zł, Dział 2 różnica: - 3 000,49 zł, Dział 3 różnica: - 146 907,26 zł, Dział 4 różnica: 442,58 zł. Łącznie różnica: - 154 719,26 zł.

- kosztorys inwestorski – wzór oraz kalkulacja szczegółowa cen jednostkowych pozycji z wyodrębnieniem sprzętu, robocizny, materiałów i zysku. IV kwartał 2023 Stawka roboczogodziny 42,00 zł, porównanie dwóch kosztorysów dotyczących tego samego zadania: kosztorysu inwestorskiego Zamawiającego z kosztorysem inwestorskim (opracowanie własne Odwołującego) z właściwym doбором KNR zgodnie z przepisami, treścią zamówienia oraz dokumentacją projektową: Dział 1 różnica: - 21 328,25 zł, Dział 2 różnica: - 1 184,77 zł, Dział 3 różnica: - 168 495,57 zł, Dział 4 różnica: - 1 166,80 zł. Łącznie różnica: - 189 841,79 zł.

- Tabela: porównanie kosztorysu inwestorskiego Zamawiającego z prawidłowo skalkulowanymi pozycjami kosztorysu inwestorskiego według KNR wybranego przez Zamawiającego: różnica – 146 907,25 zł.

- oferty:

1. oferta EXBUD Konstrukcje na wykonanie i dostawę konstrukcji stalowej kładek, w tym zabezpieczenie antykorozyjne oraz dokumentacja powykonawcza: 129 000,00 zł netto,

2. oferta Woodmart na modrzew syberyjski: cena za 1m²: 285,00 zł netto, łącznie za 86 m²: 24 510,00 zł netto,

3. faktura pro forma Fullvita R. N.: deska tarasowa modrzew syberyjski cena netto za 1m²: 236,41 zł, za 85,8 m²: 27 798,71 zł brutto, malowanie/impregnacja: 1 480,92 zł brutto,

4. oferta N. M.-P. „PINAT”: deska tarasowa modrzew syberyjski 43x143x3000 cena jednostkowa netto: 39,54 zł, wartość netto: 23 486,76 zł, impregnacja desek: wartość netto: 3 087,40 zł,

5. oferta DREWANT W. A. wycena tarcica modrzew europejski, ceny na m³ od 4 981,50 zł brutto do 5 473,50 zł brutto, niecertyfikowana impregnowana: 4 243,50 zł brutto, surowa: 3 997,50 zł brutto.

6. oferta na wykonanie projektu wykonawczego konstrukcji stalowej ATAR M. K.-M. na kwotę 12 000,00 zł netto po negocjacjach (pierwotna oferta na kwotę 17 000,00 zł netto).

Zgodnie z art. 224 ustawy pzp: „1. Jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia lub budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający żąda od wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych. 2. W przypadku gdy cena całkowita oferty złożonej w terminie jest niższa o co najmniej 30% od: 1) wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1 i 10, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, chyba że rozbieżność wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia; (...) 3. Wyjaśnienia, o których mowa w ust. 1, mogą dotyczyć w szczególności: 1) zarządzania procesem produkcji, świadczonych usług lub metody budowy; 2) wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo korzystnych warunków dostaw, usług albo związanych z realizacją robót budowlanych; 3) oryginalności dostaw, usług lub robót budowlanych oferowanych przez wykonawcę; 4) zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2018 r. poz. 2177 oraz z 2019 r. poz. 1564) lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie; 5) zgodności z prawem w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej; 6) zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie; 7) zgodności z przepisami z zakresu ochrony środowiska; 8) wypełniania obowiązków związanych z powierzeniem wykonania części zamówienia podwykonawcy. 4. W przypadku zamówień na roboty budowlane lub usługi, zamawiający jest obowiązany żądać wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, co najmniej w zakresie określonym w ust. 3 pkt 4

i 6. 5. Obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny lub kosztu spoczywa na wykonawcy. 6. Odrzuceniu jako oferta z rażąco niską ceną lub kosztem, podlega oferta wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień w wyznaczonym terminie, lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu. (...)

Artykuł 226 ust. 1 pkt 8 ustawy pzp stanowi: „1. Zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli: 8) zawiera rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia.”

W myśl art. 239 ust. 1 ustawy pzp: „Zamawiający wybiera najkorzystniejszą ofertę na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w dokumentach zamówienia.”

Przedmiot sporu w niniejszej sprawie sprowadzał się do odpowiedzi na pytanie, czy Zamawiający prawidłowo ocenił wyjaśnienia rażąco niskiej ceny złożone w postępowaniu przez wykonawcę KOSŁOM, uznając realność zaoferowanej ceny. Rozpoznając zarzuty odwołania Izba dokonała analizy treści wyjaśnień rażąco niskiej ceny złożonych na wezwanie Zamawiającego oraz zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w konsekwencji czego uznała, że złożone przez wykonawcę KOSŁOM wyjaśnienia nie uzasadniają podanej w ofercie ceny.

W pierwszej kolejności zauważyć należy zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Izby, że za cenę rażąco niską uznaje się cenę poniżej kosztów własnych wykonawcy, niepozwalającą na wypracowanie zysku. Jest to cena oderwana od realiów rynkowych i nierzeczywista. Jeśli możliwe jest wykazanie, że za cenę wskazaną w ofercie wykonawca nie będzie w stanie należycie wykonać zamówienia, to znaczy, że mamy do czynienia z ceną rażąco niską.

Jak wskazano w wyroku z dnia 30 listopada 2021 r.: „*Procedura badania i ustalania ceny rażąco niskiej przebiega więc w taki sposób, że Zamawiający musi umożliwić wykonawcy wykazanie okoliczności, iż zaoferowana przez niego cena jest ceną realną. Następnie zaś na wykonawcy, zgodnie z art. 224 ust. 5 Pzp, spoczywa obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny. Rolą Zamawiającego jest ustalenie i weryfikacja czy czynniki wskazane przez wykonawcę w ramach wyjaśnień rzeczywiście istnieją, mogą być osiągnięte w ramach realiów rynkowych i na podstawie jakich założeń wykonawca zakłada realność wystąpienia tych szczególnych czynników i sprzyjających okoliczności. Treść normy art. 224 ust. 5 Pzp nie pozostawia wątpliwości, że to na wykonawcy wezwanym do złożenia wyjaśnień spoczywa obowiązek wykazania, czy możliwe i realne jest wykonanie zamówienia za określoną w ofercie cenę. Z racji tego, że celem wyjaśnień jest wzruszenie przyjętego*

domniemania, że zaoferowana cena jest ceną rażąco niską, wyjaśnienia takie muszą być konkretne, wyczerpujące i uzasadniające realność dokonanej przez wykonawcę kalkulacji.”

Niewątpliwie więc istotą procedury wyjaśnień rażąco niskiej ceny jest wykazanie zamawiającemu, że zaoferowana przez wykonawcę cena gwarantuje należyte wykonanie zamówienia, a założenie niższej ceny wynika z właściwości danego wykonawcy, zasobów kadrowych, sprzętowych, możliwości organizacyjnych czy też współpracy z określonymi podmiotami i pozostaje ceną rynkową. Na skutek ich złożenia zamawiający powinien uzyskać pewność, co do możliwości zrealizowania zamówienia zgodnie z wymaganiami za cenę podaną w ofercie, a także co do tego, że wątpliwości zamawiającego w zakresie zbyt niskiej ceny były nieuzasadnione. W odpowiedzi na wezwanie wykonawca powinien w rzetelny i jak najpełniejszy sposób wykazać, również poprzez złożenie dowodów odpowiadających wyjaśnianym składnikom ceny, że zaoferowane przez niego ceny nie noszą znamion rażąco niskich. Co jednak kluczowe, wyjaśnienia wykonawcy muszą odpowiadać wezwaniu, szczególnie w sytuacji, gdy zamawiający precyzuje szczegółowo, jakie elementy ceny budzą jego wątpliwości. W przeciwnym razie nawet obszerne wyjaśnienia, które nie odnoszą się jednak do kwestionowanych przez zamawiającego cen, nie będą mogły zostać uznane za uzasadniające ich zaoferowanie na niskim poziomie. Izba podziela w tym zakresie stanowisko przedstawione w wyroku o sygn. akt KIO 3750/21 z dnia 18 stycznia 2022 r.: *„(...) ocena wyjaśnień ceny złożonych przez wykonawcę musi odbywać się, w kontekście wezwania zamawiającego – jego szczegółowości oraz wyrażonych w nim skonkretyzowanych wątpliwości. Jeżeli Zamawiający wskaże w wezwaniu do wyjaśnień elementy ceny oferty, które jego zdaniem wymagają takich wyjaśnień to wykonawca zobowiązany jest udzielić wyjaśnień co najmniej w zakresie zakreślonym przez Zamawiającego. (...) obowiązkiem wykonawcy jest, aby w odpowiedzi na wezwanie wystosowane przez zamawiającego udzielił wyjaśnień dotyczących okoliczności, które wpłynęły na wysokość zaoferowanej ceny w taki sposób, aby na ich podstawie możliwe było jednoznaczne ustalenie, że cena oferty (odpowiednio koszt, istotna część składowa) nie jest ceną rażąco niską. Efektem składanych wyjaśnień ma być stworzenie podstaw do uznania przez zamawiającego, że podejrzenie dotyczące rażąco niskiej ceny oferty nie było uzasadnione. Podkreślić trzeba, iż nie tylko nieudzielenie wyjaśnień w wyznaczonym terminie skutkować będzie koniecznością odrzucenia oferty, ale także złożenie takich wyjaśnień, które nie uzasadniają podanej w ofercie ceny.”*

Przenosząc powyższe rozważania na kanwę niniejszej sprawy Izba zwraca w pierwszej kolejności uwagę na treść wezwania Zamawiającego w zakresie rażąco niskiej ceny. Nie

ulega wątpliwości, że Zamawiający sformułował wezwanie w sposób ogólny, żądając wyjaśnień m.in. w zakresie zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy i zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego. Izba zauważyła, że Zamawiający w wezwaniu wskazał także na obowiązek złożenia wyjaśnień, w tym dowodów dotyczących wyliczenia ceny oraz wykazania co spowodowało możliwość obniżenia ceny i w jakim stopniu dzięki wskazanym czynnikom cena została obniżona. Co do zasady, ogólne wezwanie, w którym zamawiający nie precyzuje konkretnych składników ceny, czy też pozycji cenowych, które w jego ocenie wydają się rażąco niskie uprawnia wykonawcę zobowiązanego do udzielenia wyjaśnień w takim stopniu szczegółowości, który w jego ocenie jest wystarczający dla wykazania realności ceny. Nie oznacza to jednak, że wykonawca, jak w przedmiotowym postępowaniu, może złożyć blankietowe, dowolne wyjaśnienia, sprowadzające się wyłącznie do deklaracji o poprawności kalkulacji ceny ofertowej. Jak już zostało podniesione, nawet w kontekście ogólnego wezwania, wyjaśnienia wykonawcy powinny być na tyle rzetelne, konkretne i szczegółowe, a także poparte dowodami, aby nie pozostawiały wątpliwości co do realności ceny. Analiza złożonych przez wykonawcę KOSŁOM wyjaśnień prowadzi do jednoznacznego wniosku, że Wykonawca tym wymaganiami nie sprostał. Izba zwraca uwagę, że Zamawiający żądał wyjaśnień dotyczących wyliczenia ceny. W konsekwencji Wykonawca KOSŁOM powinien był przedstawić co najmniej kalkulację poszczególnych składników ceny, co stanowi istotę wyjaśnień rażąco niskiej ceny. W zależności od specyfiki danego zamówienia szczegółowa kalkulacja może okazać się wystarczającym dowodem dla stwierdzenia, że zaoferowana cena odpowiada realiom rynkowym. Niemniej jednak, w przedmiotowym postępowaniu złożenie dowodów dotyczących składników cenowych było pożądanym i nie było utrudnione o czym świadczą liczne oferty na materiały i projekt wykonawczy konstrukcji stalowej złożone jako dowody przez Odwołującego na posiedzeniu. Wykonawca KOSŁOM pomimo wezwania Zamawiającego nie przedłożył dowodów dotyczących ceny. Zamawiający żądał również wskazania co spowodowało i w jakim stopniu możliwość obniżenia ceny. Wyjaśnienia winny zatem przedstawiać poszczególne składniki cenowe z uwzględnieniem i wykazaniem okoliczności, które pozwoliły Wykonawcy KOSŁOM na zaoferowanie ich na określonym poziomie. Tymczasem, wyjaśnienia Wykonawcy sprowadzają się do złożenia szeregu oświadczeń, które przy braku wskazania jakichkolwiek wyliczeń i dowodów pozostają gołosłownymi i nieweryfikowalnymi deklaracjami. Wykonawca powołuje się na: *„okoliczności organizacyjne, które powodują obniżenie kosztów logistycznych, bo inwestycja znajduje się w bliskości naszego przedsiębiorstwa, odpowiednia liczba zatrudnionych pracowników, obniżenie kosztów kooperacji, skrócenia łańcucha dostaw i wyeliminowanie pośrednictwa.”*

ale nie przedstawia żadnych danych i obliczeń matematycznych, które przedstawiałyby jaki wpływ na cenę ma bliskość przedsiębiorstwa Wykonawcy względem inwestycji. Wyjaśnienia zapewniają o prawidłowości doboru sprzętu czy materiałów w odniesieniu do wymagań SWZ, ale nie przedstawiają kosztów z tym związanych, czy ofert, na których Wykonawca oparł wyliczenie ceny. Wykonawca powołuje się na szczególne rozwiązania techniczne, ale nie pokazuje oszczędności, które generują względem kosztów pracy, czy użytych materiałów. Jedyny wskaźnik cenowy zasygnalizowany w wyjaśnieniach to deklaracja o zapewnieniu pracownikom wynagrodzenia na poziomie zgodnym z przepisami o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, która wobec braku jakichkolwiek dowodów pozostaje wyłącznie oświadczeniem Wykonawcy. Wyjaśnienia nie zawierają informacji o przyjętych założeniach co do kosztów pracy, materiałów czy sprzętu, ani nie wykazują zysku, o którym tylko Wykonawca wspomina, że zostanie wypracowany na minimalnym poziomie. Nie jest wiadome w jaki sposób Wykonawca zbudował cenę ofertową oraz że jest ona wystarczająca do pokrycia wszystkich kosztów i osiągnięcia zysku. Tak złożone wyjaśnienia nie odpowiadają nawet ogólnemu wezwaniu Zamawiającego, gdyż Zamawiający nie uzyskał żadnych nowych informacji dotyczących wyliczenia ceny. Celem instytucji wyjaśnienia rażąco niskiej ceny jest uzyskanie przez zamawiającego pewności przed podpisaniem umowy, że aspekty dotyczące wynagrodzenia wykonawcy nie wpłyną negatywnie na realizację zamówienia. Obowiązkiem wykonawcy wezwanego jest więc przedstawienie takich wyjaśnień, które przekonają zamawiającego co do powodzenia realizacji zamówienia za cenę wskazaną w ofercie poprzez zaakcentowanie okoliczności mających wpływ na daną wycenę i wykazanie, że te okoliczności są realne i uzasadnione poprzez złożenie dowodów. Zdaniem Izby w przedmiotowej sprawie Wykonawca KOSŁOM bezsprzecznie nie podołał temu obowiązkowi, co powinno skutkować odrzuceniem oferty Wykonawcy KOSŁOM jako zawierającej rażąco niską cenę.

Ocenę Izby wyłącznie potwierdzają argumenty Zamawiającego przedstawione w odpowiedzi na odwołanie, które opierają się na okolicznościach nie wynikających z wyjaśnień Wykonawcy KOSŁOM, a których Zamawiający był świadomy już na etapie kierowania do Wykonawcy wezwania. Zamawiający podnosił bowiem, że dwóch oferentów znacznie zawiżyło ceny co zawiżyło średnią arytmetyczną wszystkich złożonych ofert i zdeterminowało ustawowy obowiązek wezwania Wykonawcy KOSŁOM do wyjaśnień. Zważywszy, że Zamawiający zdecydował o skierowaniu wezwania to okoliczności te pozostają irrelevantne dla oceny wyjaśnień, która nie powinna zostać przeprowadzona wyłącznie formalnie, w taki sposób, że samo ich złożenie jest wystarczające dla uznania, że wymóg ustawy został wypełniony. Ocena wyjaśnień rażąco niskiej ceny musi dotyczyć

merytoryki, co oznacza, że zamawiający jest zobowiązany zweryfikować, czy wyliczenie ceny, założenia kalkulacyjne wykonawcy są uzasadnione w świetle okoliczności przywołanych w wyjaśnieniach, i czy złożone dowody urealniają przyjęty poziom cen. Takiej oceny Zamawiający nawet nie mógł w przedmiotowej sprawie przeprowadzić, ponieważ wyjaśnienia tych aspektów nie obejmują, co powinno skutkować uznaniem ich za niewystarczające dla wykazania prawidłowości zaoferowanej ceny. Tymczasem, Zamawiający przyjął wyjaśnienia powołując się na okoliczność, że cena ofertowa jest na poziomie odpowiadającym wartości wynikającej z kosztorysu inwestorskiego Zamawiającego, którego to porównania Zamawiający również mógł dokonać jeszcze przed otrzymaniem wyjaśnień. Wyjaśnienia Wykonawcy KOSŁOM nie wprowadzają bowiem żadnych innych danych niż znane Zamawiającemu na etapie przed ich złożeniem, co potwierdza ich lakoniczny charakter. W świetle przedłożonych przez Odwołującego dowodów argumentacja Zamawiającego o prawidłowości wyliczenia ceny przez KOSŁOM w kontekście kosztorysu inwestorskiego również okazała się chybiona. Izba za Odwołującym zauważa, że największe różnice pomiędzy wyceną wynikającą z kosztorysu inwestorskiego oraz wyceną wykonawcy KOSŁOM a kalkulacją pozostałych Wykonawców dotyczą Działu 3 kosztorysu: „Główne prace związane z odtworzeniem i przebudową mostów”, która jest pozycją o najwyższej wartości. Z przedłożonych przez Odwołującego kalkulacji przedstawiających wycenę szczegółową przy różnych wariantach założeń co do materiałów, robocizny, uwzględnienia projektu wykonawczego, faktycznych prac wynikających z SWZ wykazywane niedoszacowanie kosztorysu inwestorskiego oscyluje w granicach 150 000,00 zł – 190 000,00 zł. Izba nie przesądza czy wyliczenia Odwołującego są prawidłowe (w tym w zakresie narzutów za IV kwartał 2023 wobec braku dowodów na możliwe do zastosowania stawki wynikające z programu kosztorysowego) niemniej jednak Odwołujący wykazał, także poprzez złożone oferty, że ceny materiałów mają istotny wpływ na wycenę zamówienia w Dziale 3. Zważywszy, że kosztorys inwestorski załączony do dokumentacji postępowania i powołany przez Zamawiającego jako dowód na okoliczność realności kalkulacji zamówienia przez wykonawcę KOSŁOM nie zawiera szczegółowych założeń do wyceny – rodzajów materiałów, sprzętu to nie może zostać uznany za potwierdzający właściwą wycenę przez wykonawcę KOSŁOM. Kosztorys nie przedstawia przyjętych przez Zamawiającego założeń, a zatem niemożliwa jest weryfikacja czy pozycje kosztorysu zostały wycenione zgodnie z wymaganiami Zamawiającego, również zmienionymi na skutek udzielonych odpowiedzi na pytania wykonawców. Kosztorys nie stanowi więc właściwego materiału porównawczego uzasadniającego, że wykonawca KOSŁOM kalkulując cenę ofertową uwzględnił wszystkie

wymagania dokumentacji oraz że w świetle zbliżonej wyceny Zamawiającego cena ofertowa tego Wykonawcy jest realna.

Przechodząc do zarzutów Odwołującego względem wyceny przez wykonawcę KOSŁOM poszczególnych pozycji kosztorysowych w Dziale 3 wskazania wymaga, że mając na względzie przedstawione przez Odwołującego wyliczenia oraz oferty na materiały i projekt wykonawczy, wycena wykonawcy KOSŁOM co do poszczególnych pozycji mogłaby budzić wątpliwości co do uwzględnienia wymagań Zamawiającego w szczególności mając na względzie kosztorysowy charakter wynagrodzenia przyjęty w projekcie umowy. Odwołujący wskazywał na pozycje dotyczące konstrukcji stalowej, ocynkowania i projektu wykonawczego konstrukcji, ceny materiałów: drewna czy asfaltu. Izba zauważa jednak, że Zamawiający nie wzywał wykonawcy KOSŁOM do wyjaśnienia konkretnych pozycji kosztorysowych. Co do zasady, w sytuacji, gdy zamawiający kieruje do wykonawcy wezwanie do wyjaśnień rażąco niskiej ceny w sposób ogólny, to w zakresie ewentualnych wątpliwości co do wyceny poszczególnych pozycji kosztorysowych możliwe byłoby skierowanie do wykonawcy kolejnego wezwania. Warunkiem jednak skorzystania z takiej możliwości jest sytuacja, kiedy w odpowiedzi na ogólne wezwanie zamawiającego do wyjaśnień wykonawca złoży szczegółowe, rzetelne, konkretne wyjaśnienia co do kalkulacji ceny wraz z dowodami ją urealniającymi. W przedmiotowej sprawie zważywszy, że wykonawca KOSŁOM złożył wyjaśnienia lakoniczne, niepoparte dowodami, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Izby kierowanie kolejnego wezwania do wyjaśnień wyceny podważanych przez Odwołującego pozycji kosztorysowych w Dziale 3 kosztorysu jest nieuprawnione (tak też w wyroku Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 8 października 2020 r., sygn. akt: KIO 2239/20, KIO 2240/20, w którym Izba wskazała, że: *„skierowanie powtórnego wezwania do złożenia wyjaśnień możliwe jest tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach i może dotyczyć wykonawcy, który rzetelnie złożył pierwsze wyjaśnienia, np. gdy w świetle złożonych wcześniej wyjaśnień pojawiły się u zamawiającego nowe wątpliwości. Izba w pełni podziela pogląd wyrażony uprzednio m.in. w wyroku z 13 października 2014 r. sygn. akt KIO 2025/14 oraz w wyroku z 28 lipca 2017 r. sygn. akt 1431/17, że ponowienie wezwania nie może stanowić próby ratowania oferty, wówczas gdy wykonawca składa wyjaśnienia zbyt ogólne, niekonkretne, nierzeczowe, niepoparte faktami, wykonawca ma bowiem obowiązek dołożyć wszelkich starań, aby na pierwsze wezwanie zamawiającego rzetelnie wyjaśnić okoliczności, które uzasadniają wysokość ceny jego oferty. Zamawiający nie może wzywać jednak wykonawcy kilkakrotnie do uszczegółowienia i skonkretyzowania ogólnikowych twierdzeń podanych wcześniej, prowadziłoby to bowiem do naruszenia zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, poprzez*

sugerowanie wykonawcy, jakie wyjaśnienia powinien ostatecznie złożyć.” Czy też w wyroku KIO 643/21 z dnia 19 marca 2021 r.: „Izba wskazuje, że niezłożenie wystarczających wyjaśnień powinno skutkować odrzuceniem oferty, nie zaś skierowaniem do wykonawcy kolejnego wezwania do wyjaśnień. Chociaż ustawa nie formułuje wprost takiego zakazu, to jednak wynika on z przepisów art. 90 ust. 2 i 3 ustawy Pzp w związku z art. 7 ust. 1 ustawy Pzp. Po pierwsze, z przepisów tych wprost wynika, że niewywiązanie się przez wykonawcę z ciężaru wykazania prawidłowości ceny aktualizuje obowiązek jej odrzucenia. Po drugie zauważenia wymaga, że dopuszczenie wielokrotnego wzywania do wyjaśnień może prowadzić do naruszenia zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców. Gdyby bowiem przyjąć, że złożenie niewystarczających wyjaśnień powinno skutkować kolejnym wezwaniem, to powstaje pytanie, ile takich kolejnych szans wykonawca powinien otrzymać i czy prowadzenie procedury wyjaśniającej powinno trwać tak długo, aż wyjaśnienia będą mogły być uznane za wystarczające. W takiej sytuacji, która daje zamawiającemu prawo uznaniowego decydowania o tym, ile razy wykonawca otrzyma możliwość uzupełnienia i doprecyzowania swoich wyjaśnień, powstaje też ryzyko nierównego traktowania wykonawców, poprzez zróżnicowanie ich szans na wykazanie prawidłowości ceny. W związku z tym w orzecznictwie Izby ukształtowane i trwale prezentowane jest stanowisko, zgodnie z którym zasadą jest jednokrotne wezwanie do złożenia wyjaśnień dotyczących ceny, a czynność ponownego wezwania można by uznać za usprawiedliwioną tylko wtedy, gdyby złożone wyjaśnienia, które mogą być uznane za rzetelne i wiarygodne, dostarczyły określonych informacji powodujących nowe, wymagające usunięcia wątpliwości lub obejmują kwestie, co do których zamawiający musi się jeszcze ostatecznie upewnić. Nie można jednak oczekiwać ponownego wezwania do wyjaśnień, jeśli wykonawca w odpowiedzi na pierwsze wezwanie, nie wywiązuje się ze spoczywającego na nim obowiązku, składając wyjaśnienia ogólne, nieprecyzyjne i gołosłowne – jak to miało miejsce w niniejszej sprawie.” (podobnie wyrok z dnia 20 stycznia 2021 r., sygn. akt: KIO 3448/20).

Konkludując powyższe Izba stwierdziła, iż wyjaśnienia ceny oferty złożone przez wykonawcę KOSŁOM były ogólnikowe, nie wyjaśniały sposobu zbudowania ceny ofertowej uniemożliwiając weryfikację prawidłowości przyjętej ceny. Tym samym Wykonawca nie dołożył należytej staranności w wyjaśnieniu Zamawiającemu sposobu kalkulacji ceny oferty, przez co nie wykazał, że zaoferowana przez niego cena nie jest ceną rażąco niską. Jednocześnie okoliczności faktyczne sprawy nie uzasadniały kontynuowania procedury wyjaśnień ceny oferty, co musiało skutkować nakazaniem przez Izbę odrzucenia oferty

wykonawcy KOSŁOM na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy pzp w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy pzp.

Mając na względzie powyższe orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosownie do jego wyniku na podstawie art. 575 oraz art. 574 ustawy pzp, a także w oparciu o przepisy § 5 pkt 1 i 2 lit. b oraz § 7 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz. U. z 2020 r., poz. 2437 ze zm.) zaliczając na poczet niniejszego postępowania odwoławczego koszt wpisu od odwołania uiszczony przez Odwołującego oraz zasądzając od Zamawiającego na rzecz Odwołującego koszty postępowania odwoławczego poniesione z tytułu wpisu od odwołania w wysokości 10 000,00 zł i wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 3 600,00 zł na podstawie faktury Vat złożonej przez Odwołującego na rozprawie.

Przewodniczący: